نگاهی متفاوت به فیلم «شعله ور» که روایتی از سفر به لایه های تاریک شخصیت آدم هاست

دردسرهای مهرطلب بودن

ادیسه عسگری

تحلیل فیلم

فیلمی متفاوت در گونه اجتماعی که توانست نظر منتقدان و داوران سی و ششمین جشنواره فیلم فجر را به خود جلب کند، «شعله ور» نام دارد. جدیدترین اثر «حمید نعمت ا...» برای اولین بار در سی و ششمین جشنواره فیلم فجر به نمایش در آمد و هم اکنون روی پرده سینماهای کشور است. درباره این فیلم باید بدانید که در شش رشته نامزد دریافت سیمرغ بلورین شده و «امین حیایی» توانست به خاطر بازی در این فیلم، دیپلم افتخار بهترین بازیگر نقش اول مرد را از آن خود کند. در این مطلب از جنبه حلاجی شخصیت اول فیلم، این اثر را بررسی می کنیم.

فیلمی شخصیت محور

شعله‌ور یک فیلم شخصیت محور است. شخصیت اصلی این فیلم، سفری را از نقطه‌ای آغاز می کند و پس از گذر از موقعیت های مختلف به نقطه ای دیگر می رسد. این فیلم داستان زندگی مردی را روایت می کند که احساس می کند «عددی نشده» است و این احساس، همه زندگی اش را تحت تاثیر قرار می دهد. فرید (با بازی امین حیایی) به عنوان نقش اصلی این فیلم، مرد میان سالی است که به گفته خود سه سال است که اعتیاد خود را ترک کرده اما اکنون به قرص اعتیاد دارد. همسرش او را ترک کرده و رابطه اش با پسر ۱۷ ساله اش نیز تعریفی ندارد. او در زندگی همواره به دنبال موفقیت از این شاخه به آن شاخه پریده و در همین راه، انواع و اقسام شکست ها را تجربه کرده است.

دلایل اصلی شکست خوردن های «فرید»

با وجود این که خانواده فرید از تمکن مالی برخوردارند و از نظر مالی از او حمایت کرده اند اما او همواره در هر کاری شکست خورده است. مهم ترین عامل را می توان نداشتن پشتکار در او دانست. حالا او پس از پشت سر گذاشتن موقعیت های مختلف و به صورت تصادفی از تهران به سیستان و بلوچستان وارد شده است. بیشتر ماجراهای فیلم در این استان و در میان طبیعت بکر و آداب و رسوم مردم این منطقه می گذرد.

دردسرهای داشتن شخصیت مهرطلب

شخصیت فرید یک شخصیت نمایشی و مهر طلب است. همان طور که می بینیم با این که خانواده او از لحاظ وضعیت مالی در شرایط مناسبی بودند و هستند ولی هرگز از محبت والدین خود بهره ای نبرده است. مادر او دایم در حال سرزنش او و پدرش است. به نظر می رسد که پدر فرید در زندگی او نقش چندانی نداشته است و مادر او هم زندگی خود را دارد و هرگز از نظر عاطفی و روانی تکیه گاه محکمی برای پسرش نبوده است. افراد مهرطلب در زندگی هرگز به درخواست دیگران نمی توانند «نه» بگویند و شاید به نظر برسد که آدم های مهربان و مظلومی هستند ولی در واقع درون شان پر از خشم و کینه به اطرافیان است.

از مهرطلبی تا خودآزاری

در این فیلم می بینیم که فرید موفقیت های دیگران را چیزی شبیه معجزه می داند و پر از خشم و کینه و حسادت و فردی به شدت عصبی و پرخاشگر است. او احساس واقعی خود را در مواجهه با افراد پنهان می کند و خود را آماده کمک نشان می دهد ولی در ذهن خود در هر موقعیتی مشغول صحبت است و افکار مالیخولیایی خود را دایم در موقعیت های مختلف در ذهن دارد. مهرطلبی اگر در دراز مدت درمان نشود، منجر به خودآزاری می شود. مهرطلبی اختلالی است که به درمان نیاز دارد و گرنه فرد مبتلا به مرور دچار دشمنی با خود می شود، دایم خود را سرزنش می کند و سرکوب کردن این خشم و عصبانیت عاملی برای افسرده شدن فرد در بلند مدت خواهد بود.

داشتن افکار سادیستی و مازوخیستی

همان طور که در شخصیت فرید می بینیم، افکار او هم سادیستی (فرد مبتلا به این اختلال، رفتار آزارگرانه، بی رحمی و پرخاشگری را به دیگران تحمیل می کند) و هم مازوخیستی (علاقه به آزار دادن دیگران به صورت جسمی، روانی و جنسی) است. به طور مثال و در تصمیم برای همراهی با غواص ها علاوه بر این که تلاش می کند آن ها را آزار بدهد، می بینیم که می گوید با شما همراه می شوم تا موفقیت های تان را ببینم. انگار می خواهد روی یک زخم را بکند!

تاثیر شخصیت فرید بر پسرش

این سیکل معیوب رفتاری در خانواده هم تکرار می شود یعنی اگر فردی، والدینی مهرطلب داشته باشد، خود نیز دچار این عارضه خواهد شد. درباره فرزند فرید یعنی نوید هم می بینیم که با وجود تفاوت های بسیاری که دارد اما او نیز به دنبال الگویی می گردد و دایم خواسته ها و آرزوهایش تغییر می کند. او تلاش می کند همواره توجه دیگران را برانگیزد. همیشه آماده کمک به همه است و برای جلب توجه به اصطلاح قهرمان بازی در می آورد.

توجه «نعمت ا...» به شخصیت های روانی خاص

افرادی با ویژگی های روحی و روانی خاص همواره در آثار «حمید نعمت ا...» مورد توجه بوده اند. در فیلم آرایش غلیظ هم شخصیت حامد بهداد، واجد ویژگی های روحی و روانی خاص بود یا در فیلم رگ خواب شخصیت لیلا حاتمی، به شدت وابسته و ضعیف بود.

نظر جالب «نرگس آبیار» درباره این فیلم:

شعله ور را ببینید، غنیمت است!

کارگردان فیلم هایی همچون شیار ۱۴۳ و نفس، در یادداشتی به تمجید از موضوع این فیلم پرداخته و برای خبرگزاری صدا و سیما نوشته: «شعله ور، بیش از هر چیزی سفر به لایه های تاریک آدمی است، به واکاوی انگیزه ها و سائق های روانی، امیال آدمی به حساب می آورد. در «شعله ور» مصداق چنین موضوعی در قالب سرگردانی شخصیتی مچاله و شکست خورده دنبال می شود که از مسئولیت پدرانه اش شانه خالی کرده و همچون پسرش همچنان درگیر بحران هویت و گرفتار احساسات نوجوانی است. این حرف ها موضوع تازه و بدیعی نیستند اما در «شعله ور» با هماهنگی میزانسن و قصه به مفهوم تازه ای می رسند که از آن می توان با عنوان تقلای بلوغ اسم برد، تقلا و تکاپویی که در ریتم درونی و بیرونی اثر مشهود است...

صرف نظر از این ها حمید نعمت ا... خوب بلد است فاصله کج دار و مریزی میان قهرمان فیلم و مخاطبش برقرار کند، فاصله‌ای که در موازنه‌ای دقیق هم همدلی و همراهی را به دنبال دارد و هم تحلیل و قضاوت را که همین موازنه، فضای کنایی و شوخ طبعی گزنده ای ایجاد کرده است که از مولفه های سینمای او به حساب می آید. «شعله ور» را ببینید که فیلم هایی با این فرم روان روایی غنیمت است.»

به احساس حقارتی که تا مغز استخوان شخصیت اصلی فیلم نفوذ و او را به هواپیمای بی سرنشینی بدل کرده که هیچ هدف و مقصدی جز بالاتر و برتر بودن ندارد؛ شاید حق با آلفرد آدلر باشد که موتور محرکه تمامی رفتارهای آدمی را در احساس کهتری و حقارت خلاصه می کند و میل به برتری جویی را از قوی ترین

حوصله صحبت با همسرم را ندارم

مردی ۳۱ ساله ام و با همسرم همسن هستیم. از زندگی ام راضی ام اما شب ها خسته ام و خیلی حوصله صحبت ندارم. به محض این که می گویم خسته ام، همسرم از کوره در می رود و می گوید این جوری نگو و ناراحت می شود. حوصله صحبت کردن با او را ندارم. چه کنم؟

مصطفی نجمی | کارشناس ارشد روان شناسی بالینی

مشاوره زوجین

بهترین وسیله ارتباط انسان ها، گفت و گو و مراودات کلامی است چرا که انسان ها می توانند از این راه نیازها و خواسته های خود را به یکدیگر انتقال دهند. ارتباط کارآمد میان زن و شوهر اساسی ترین جنبه برای عملکرد مطلوب در خانواده به شمار می آید. این ارتباط فرایندی است که طی آن زن و شوهر، به صورت کلامی و غیر کلامی، به تبادل احساسات و افکار می پردازند.

اهمیت ارتباط کلامی مناسب

بیشتر خانواده درمانگران بیان می کنند که ارتباطات ضعیف درون خانواده اغلب به مشکلات خانوادگی شدید، شکست در حل مشکلات، نبود عشق و صمیمیت و سرانجام جدایی منجر می شود. اگر بتوانید بهترین شیوه صحبت کردن و ارتباط کلامی و مهارت های لازم برای گفت و گو را به کار بگیرید، در بهبود روابط با همسرتان تاثیر زیادی خواهد داشت. یکی از روش های مناسب ارتباط کلامی موثر، همراه کردن این ارتباط با ابراز محبت است.

تفاوت های جنسیتی را بدانید

به طور کلی مردان در مقایسه با زنان تمایل کمتری به صحبت کردن درباره احساسات خود به ویژه احساسات منفی دارند ولی زنان از جمله همسر شما پس از تجربه احساسات مثبت و منفی، تمایل بیشتری دارند که درباره آن ها صحبت کنند. مردان در گفت و گوها، کمتر گوش می دهند و بیشتر روی پاسخ دادن و صحبت کردن تمرکز دارند. شاید صحبت کردن درباره جزئیات و مسائلی مثل اتفاقات روزانه برای شما کم اهمیت و خسته کننده باشد ولی در نظر داشته باشید که زنان برای افزایش صمیمیت و نزدیکی، تمایل دارند درباره هر کاری که انجام می دهند و هر اتفاقی که در طول روز افتاده (حتی مسائل پیش پا افتاده)، با همسرشان صحبت کنند.

نگویید خسته ام!

وقتی شما مکرر عباراتی مانند «من خسته ام»، «حوصله ندارم» و ... را به کار می برید، به اصطلاح باعث آلوده شدن ارتباط با همسرتان می شوید چرا که استفاده زیاد از این عبارات گنگ و آلوده، احساس و فکر شما را به شکل نامناسب و مخربی (من برای همسرم مهم نیستم، به من علاقه ای ندارد، از من و زندگی دلسرد شده است و ...) به همسرتان منتقل می کند که همین مسئله می تواند موجب سوءتفاهم، دعوا و حتی کینه شود. بنابراین پیشنهاد می شود به رغم خستگی ناشی از فعالیت های روزانه، مختصری از اتفاقاتی را که در روز برای تان افتاده و در ذهن تان می گذرد، با همسرتان بازگو کنید، چرا که به نظر می رسد اگر قرار باشد همسر شما خستگی تان را درک کند، این گفت و گوی مختصر احساس و افکار شما را بهتر منتقل می کند تا استفاده از عبارات آلوده که باعث اختلال و در نهایت تعارض بیشتر می شود.

حساب کار از خانه جداست

در محل کار احتمال این که دچار تنش و تعارض شوید، وجود دارد و این مسئله به نوعی در تمام مشاغل دیده می شود. سعی کنید اتفاقات محل کار را در همان جا دفن کنید و آگاه باشید که استرس ها و تنش های محیط کار را در خانه جابه جا نکنید. بسیار پیش می آید که افراد به دلیل شرایط شغلی و نداشتن مهارت جرئت مندی و قاطعیت نمی توانند احساسات منفی خودشان را در محیط کار نشان دهند (به دلیل پیامدهای ناگوار مثل توبیخ، اخراج یا درگیری) و این احساس را با خود به منزل می برند تا در محیط امن خانه آن را تخلیه کنند (به دلیل این که ابراز این احساس ها پیامدهای محسوسی از نظر آن ها مثل اخراج ندارد). پیشنهاد می شود با تفکر و خودآگاهی بیشتر درباره این مسئله، احساس های ایجاد شده در محیط کار را به محیط خانواده منتقل نکنید.

مرکز درمانی تخصصی و فوق تخصصی «شهید علوی»

(اولین مرکز پزشکی تخصصی ویژه بانوان)

زنان سالم، جامعه سالم

رپرتاژ آگهی

مرکز پزشکی تخصصی و فوق تخصصی «شهید علوی»، تنها مرکز تخصصی ویژه بانوان است که از سال ۱۳۹۶ با تلاش و همت خانم دکتر قدسیه علوی فعالیت خود را آغاز کرده است. این مرکز در فضایی به مساحت ۱۰۰۰ متر مربع و در بخش‌های عمومی و تخصصی تاکنون توانسته رضایت و توجه مراجعان خود را در مشهد و کشور جلب کند.
پایبندی به کیفیت و کرامت انسانی و نیز خدمت‌رسانی بی‌دریغ به بیماران باعث شده که این مرکز جایگاه خود را به عنوان یکی از بهترین کلینیک‌های درمانی در ذهن مخاطبان تثبیت کند.

بازسازی یک خاطره قدیمی به نیت یک کار نیک

خانم دکتر قدسیه علوی، مدیر این مرکز که خود جراح و متخصص زنان و زایمان است. او با داشتن عناوین برجسته‌ای همچون استاد نمونه دانشگاه‌های علوم پزشکی مشهد و کشور و استاد تقدیر شده وزارت بهداشت، درمان و آموزشی پزشکی؛ اقدام به راه‌اندازی مجموعه‌ای درمانی نموده که مخاطب خدمات آن «بانوان» هستند.
وی در گفتگویی با ما به انگیزه ایجاد این مرکز، در بستر یک خاطره قدیمی و ماندگار اشاره می کند و می گوید: مرکز درمانی شهید علوی، در واقع بنای بازسازی‌شده دبیرستانی با همین عنوان است که حدود نیم قرن پیش ساخته شده و متولی آن پدر اینجانب «مرحوم حجت الاسلام و المسلمین دکتر سید حسین علوی» یکی از چهره‌های نیکوکار مشهدی بوده است. وی دبیرستان علوی را برای فرزندان متدینین شهر در سال ۱۳۴۰ بنا کرد. فعالیت‌های فرهنگی و مذهبی وی در این دبیرستان حتی بهانه آن شد تا در برهه‌ای ساواک او را دستگیر و دبیرستان را تعطیل کند.
خانم دکتر علوی تاکید می کند: از آنجا که خاطره این دبیرستان قدیمی به نیکی باقی مانده، همان ساختمان را به طور کامل بازسازی کرده و در گرامیداشت خدمات آموزشی بنیانگذار آن، به نام فرزند شهیدشان «سید محمود علوی» نامگذاری نمودیم. شهید والامقامی که درس‌آموخته مکتب پدر بود، برای دفاع از خاک میهنش، تحصیل مهندسی را در دانشگاه اوکلاهمای آمریکا رها کرد و در جبهه جنگ در سال ۱۳۵۹ حاضر شد و به شهادت رسید.
وی یادآور می‌شود: مادرم مرحومه فاطمه محامی که یکی از مشوقان اصلی من برای ادامه تحصیل در رشته زنان بود، در دوران حیاتش تاکید می کرد که: «تخصص پزشکی‌ات را در حوزه‌ای اخذ کن که به کار زنان جامعه بیاید.» آن تاکید مادرانه و اندیشه بلند، ترغیب‌گر من برای تحصیل در رشته زنان و مامایی و در ادامه ایجاد مرکزی با محوریت تامین نیازهای درمانی بانوان شد این بانوی توانمند ادامه می‌دهد: از سوی دیگر زمانی که در مجلس شورای اسلامی وکیل مردم بودم، تلاش زیادی صورت دادیم تا زنان سهمی برابر برای تحصیل در رشته‌های دیگر پزشکی (غیر از زنان و مامایی) داشته باشند، با این باور که جامعه ما به این توانمندی و ظرفیت نیاز دارد. مجموع این عوامل، ما را به ایجاد چنین مرکزی رهنمون ساخت.

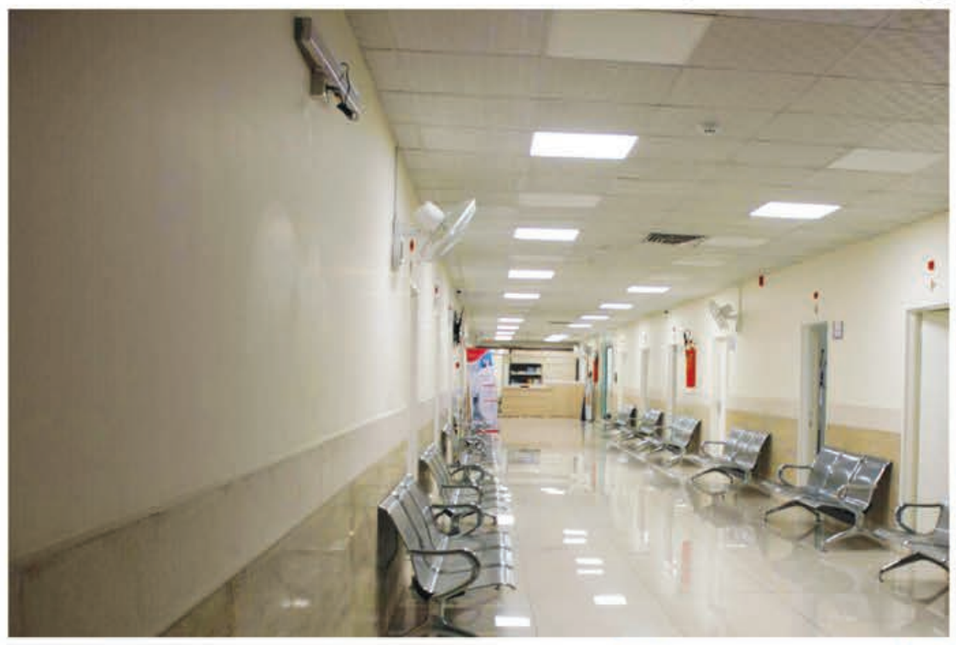

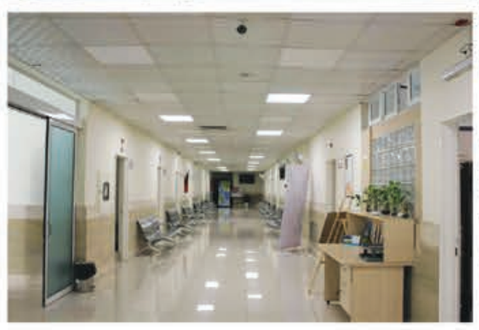

دکتر علوی قرارگیری این مرکز در منطقه سناباد و دور از هیاهو و تجمع مراکز درمانی در محدوده احمدآباد مشهد را نقطه قوت دیگر آن می‌داند و یادآور می‌شود: تمام تلاش ما جلب رضایت مراجعان است و در این راستا کوشیده‌ایم نیازها را بشناسیم و به تناسب برای آن‌ها خدمات و ظرفیت‌هایی را پیش‌بینی کنیم. تاکید ما این بوده حتما مراجعان مشاوره درست و کاملی درباره نیازهای درمانی خود دریافت کنند.

کادر درمانی متخصص و آخرین تجهیزات نوین پزشکی برای خدمت‌رسانی

کرامت بانوان جامعه اسلامی اقتضاء می کند تا بسترهای درمانی تخصصی برای آن‌ها فراهم آید و در چنین فضاهایی با آسودگی خاطر و اطمینان، نیازهای خود را در حوزه های مشاوره و درمان پیگیری نمایند. در این راستا، کادر درمانی متخصص و توانمند از دیگر ویژگی‌های این مرکز است. دکتر علوی در این‌باره می‌گوید: تلاش کردیم به تناسب توان و تخصص پزشکان این مرکز، آخرین تجهیزات نوین پزشکی را برای آن‌ها فراهم آوریم و جذب سایر متخصصین در همه رشته ها و توسعه بیشتر در آینده از اهداف بلند مدت ماست.
وی عنوان می کند علاوه بر آموزش نیروی انسانی این مرکز و تلاش برای تامین نیازهای مراجعان و همراهان آن‌ها، در بحث نوبت‌دهی نیز کوشیده‌ایم تا با استفاده از سرویس‌های نوین، کمتر معطلی برای بیماران رخ دهد. به روز ترین شیوه نوبت دهی آنلاین مطب و فراخوان بیمار و نیز منشی الکترونیک از امکانات این مرکز است.

گام‌هایی موثر در مسیر فرهنگ سازی، آگاهی و آموزش

خانم دکتر علوی تاکید می کند: بر این باوریم که آگاه‌سازی و آموزش دو گام اساسی در مسیر پیشگیری از تشدید و گسترش بیماری‌هاست و این مهم در ترکیب با فعالیت های فرهنگی امکان پذیر هستند.
این مرکز درمانی، به اذعان مدیریت آن، در بحث آموزش تدارکات ویژه‌ای فراهم دیده و از ظرفیت‌های نوین برای این منظور بهره می‌گیرد: «در حال حاضر در صفحات اجتماعی مرتبط با این مرکز درمانی، به صورت روزانه مباحث مرتبط با نگاه پیشگیرانه و آگاهی بخشی منتشر می‌شوند و پیرو آن‌ها بحث پرسش و پاسخ نیز انجام می‌گیرد. تمام مطالب از منابع مطمئن انتخاب می‌شوند و هفته‌ای یک‌بار نیز متخصصان این مرکز به صورت زنده و از مجاری شبکه‌ها اجتماعی با مخاطبانمان مرتبط می‌شوند. این مسئله به تعاملی دوسویه و مستمر می‌انجامد که تقویت انگیزه برای پیگیری مسیر درمان از سوی بیماران، از مهم‌ترین برکات آن می‌باشد.»
وی یادآور می‌شود: در کنار آن برای ترغیب مخاطبانمان، مسابقات و قرعه کشی هفتگی برگزار کرده و بخشی از خدمات مرکز را به صورت رایگان در قالب هدیه به آن‌ها اهدا می کنیم.
همچنین در مجاورت مرکز، کانون فرهنگی میثاق شهدا و کتابخانه تخصصی پزشکی، فقهی و اجتماعی برای مراجعه کنندگان و محققان و همراهان بیماران تعبیه شده که در آینده نزدیک افتتاح شده و می تواند نیازهای فکری جوانان و فرهنگ دوستان را به سهم خود برآورده کند.
یکی دیگر از اقدامات آتی ما، فراهم کردن فضایی برای نگهداری از کودکان است تا مادرانی که همراه فرزندانشان مراجعه می کنند، با خیال راحت ویزیت شوند و خدمات درمانی را دریافت کنند.

برنامه‌ریزی برای افق‌های پیش‌رو با نگاهی به نیازهای جامعه

دکتر علوی در این خصوص می‌گوید: دندانپزشکی عمومی و تخصصی، لیزر درمانی، غربالگری سرطان های زنان و... از جمله حوزه‌هایی هستند که در آینده به خدمات این مرکز افزون می‌شوند. وی با اشاره به ارائه بسته‌های درمانی ویژه به مخاطبان این مرکز، توضیح می‌دهد: زنجیره‌ای از خدمات را برای تاثیرگذاری بیشتر در قالب بسته‌های درمانی ارائه می‌کنیم که از مشاوره و روانشناسی تا خدمات طب سنتی و معالجات نوین پزشکی را شامل می‌شوند.
مدیر این مرکز درمانی اذعان کرد: معتقدیم بانوان ایرانی شایسته بهترین‌ها هستند و امید داریم با سالم شدن جامعه بانوان، کانون خانواده ها بیش از پیش سالم و با نشاط شوند تا نسلی شاداب و سالم تربیت نموده و به جامعه ایران اسلامی عرضه نمایند.
وی خاطر نشان کرد: در پایان تشکر فراوان می نماییم به درگاه ایزد منان و نیز همه دست اندرکاران و عزیزانی که در راه اندازی این مرکز ما را یاری نموده اند به ویژه همسرم دکتر سید حسین فتاحی معصوم، آقای مهندس میرحسینی موسوی، خانم مهندس آمنه سادات فتاحی معصوم و همکارانشان که بازسازی این مرکز را عهده دار بوده اند.

راه‌های ارتباطی تلفن ها: ۰۵۱۳۸۴۲۷۹۳۴ _ ۰۵۱۳۸۴۲۸۴۰۴
مشهد، حد فاصل پنج راه سناباد و چهار راه آبکوه، پلاک ۳۳ مرکز پزشکی شهید علوی خیابان آبکوه، آبکوه ۶ پلاک ۸، کانون فرهنگی میثاق شهدا ـ مرکز تحقیقات و مطالعات پزشکی و علوم اجتماعی
آدرس ما در شبکه‌های اجتماعی: https://www.instagram.com/alaviclinic Sapp.ir/alaviclinic t.me/alaviiclinic